

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā 2007. gada 31. oktobrī

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Aija Branta un tiesneši Kristīne Krūma un Viktors Skudra,

kolēģijas sēdē izskatījusi Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta pieteikumu par lietas ierosināšanu (Pieteikumu reģ. Nr. 101, 2007. gads),

konstatēja:

1. Pieteikumā formulēts prasījums par likuma “Par nodokļiem un nodevām” 33.¹ panta pirmās daļas (attiecīgi vārdu “ne biežāk kā vienu reizi trijos gados” un vārdu “ne biežāk kā vienu reizi gadā”) atbilstību Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk - Satversme) 1. pantam.

Saskaņā ar Satversmes 85. pantu un Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu lieta par likuma normas atbilstību Satversmei ir piekritīga Satversmes tiesai.

2. 2000. gada 13. aprīļa likums “Grozījumi likumā “Par nodokļiem un nodevām””, kas stājās spēkā 2000. gada 17. maijā, papildināja likumu “Par nodokļiem un nodevām” ar 33.¹ pantu. Laikā no 2000. gada 17. maija līdz 2004. gada 1. maijam likuma “Par nodokļiem un nodevām” 33.¹ panta pirmā daļa bija spēkā šādā redakcijā:

“(1) Nodokļu administrācijai, izvērtējot nodokļu maksātāja izdarītā pārkāpuma būtību un raksturu, gadījumos, kad nodokļu maksātājs ir pārsūdzējis nodokļu administrācijas lēmumu par šā likuma un konkrēto nodokļu likumu pārkāpumiem, ir tiesības samazināt kontroles (pārbaūžu, revīziju) rezultātā uzlikto soda naudu, bet ne vairāk kā 70 procentu apmērā un ne biežāk kā vienu reizi trijos gados.”

Ar 2004. gada 31. marta likumu “Grozījumi likumā “Par nodokļiem un nodevām””, kas stājās spēkā 2004. gada 1. maijā, minētā daļa tika izteikta šādā redakcijā:

“(1) Nodokļu administrācijai, izvērtējot nodokļu maksātāja izdarītā pārkāpuma būtību un raksturu, to, kuru reizi pārkāpums izdarīts, radīto kaitējumu, nodokļu maksātāja godprātīgumu, gadījumos, kad nodokļu maksātājs ir apstrīdējis nodokļu administrācijas lēmumu, ir tiesības samazināt kontroles [nodokļu revīzijas (audits) un pārbaudes] rezultātā uzlikto soda naudu līdz 70 procentiem, bet ne biežāk kā vienu reizi gadā.”

Ar 2006. gada 26. oktobra likumu, kas stājās spēkā 2007. gada 1. janvārī, likuma “Par nodokļiem un nodevām” 33.¹ panta pirmā daļa tika izslēgta.

Pieteikumā vienlaikus apstrīdēta gan likuma “Par nodokļiem un nodevām” 33.¹ panta pirmā daļa 2000. gada 13. aprīļa likuma redakcijā (vārdi “ne biežāk kā vienu reizi trijos gados”), gan arī 2004. gada 31. marta likuma redakcijā (vārdi “ne biežāk kā vienu reizi gadā”).

3. Pieteikumu iesniedzis Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk - Pieteikuma iesniedzējs), izskatot tā lietvedībā esošo administratīvo lietu (Nr. A42030004; SKA-396/2007).

Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 9. punkts noteic, ka tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu ir “tiesai, izskatot [...] administratīvo lietu”. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.¹ panta pirmās daļas 2. punkts paredz, ka tiesas pieteikums iesniedzams, ja “tiesa, izskatot administratīvo lietu pirmajā instancē, apelācijas vai kasācijas kārtībā, uzskata, ka norma, ko iestāde ir piemērojusi vai kas administratīvajā tiesas procesā būtu jāpiemēro šajā lietā, neatbilst Satversmei vai starptautisko tiesību normai (aktam)”.

4. Pieteikumā ir norādīts, ka konkrētajā lietā Administratīvā apgabaltiesa piemērojusi likuma “Par nodokļiem un nodevām” 33.¹ panta pirmo daļu redakcijā,

kas bija spēkā pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas laikā. Proti, 2000. gada 13. aprīļa likuma redakcijā (vārdi “ne biežāk kā vienu reizi trijos gados”).

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 9. punktu un 19.¹ pantu Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt šo pieteikumu attiecībā uz likuma “Par nodokļiem un nodevām” 33.¹ panta pirmās daļas (2000. gada 13. aprīļa likuma redakcijā) vārdu “ne biežāk kā vienu reizi trijos gados” atbilstību Satversmes 1. pantam.

5. Pieteikums daļā par likuma “Par nodokļiem un nodevām” 33.¹ panta pirmās daļas (2000. gada 13. aprīļa likuma redakcijā) vārdu “ne biežāk kā vienu reizi trijos gados” atbilstību Satversmes 1. pantam atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.¹ pantā noteiktajām prasībām.

6. Pieteikumā nav norādīts, ka konkrētajā lietā iestāde būtu piemērojusi vai tiesai būtu jāpiemēro likuma “Par nodokļiem un nodevām” 33.¹ panta pirmo daļu redakcijā, kas bija spēkā no 2004. gada 1. maija līdz 2007. gada 1. janvārim (vārdi “ne biežāk kā vienu reizi gadā”). Pieteikuma iesniedzējs norāda tikai uz to, ka “33.¹ pants administratīvajā tiesā tiks piemērots vēl apmēram četrus gadus” un ka apstrīdētās normas neatbilstības konstatēšana un tās atcelšana “ļautu administratīvajām tiesām piemērot samērīguma un taisnīguma principus arī gadījumos, kad soda nauda attiecīgajā periodā jau tikusi samazināta”. Proti, Pieteikuma iesniedzējs norāda uz abstraktu lietu kopumu, kas tiks izskatītas Augstākās tiesas Senātā.

Satversmes tiesas likums paredz tiesības tiesai iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā tikai tad, ja apstrīdētā norma ir piemērojama vai būtu jāpiemēro konkrētā lietā, proti, ja apstrīdētā norma ir nepieciešama konkrētas lietas izspriešanai.

Satversmes tiesas 2. kolēģija 2007. gada 24. jūlija lēmumā par atteikšanos ierosināt lietu (Pieteikumu reģ. Nr. 57, 2007. gads) norāda, ka “tiesas pieteikums Satversmes tiesā nevar būt abstrakts, proti, tāds, kas nav saistīts ar konkrēto administratīvo lietu, un tiesai ir jāpamato tas, ka attiecīgajai normai ir jābūt nepieciešamai lietas izspriešanai.”

Līdz ar to saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 9. punktu un 19.¹ pantu Pieteikuma iesniedzējs nav tiesīgs iesniegt šo pieteikumu attiecībā uz likuma “Par nodokļiem un nodevām” 33.¹ panta pirmās daļas (2004. gada 31. marta

likuma redakcijā) vārdu “ne biežāk kā vienu reizi gadā” atbilstību Satversmes 1. pantam.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt lietu “Par likuma “Par nodokļiem un nodevām” (2000. gada 13. aprīļa likuma redakcijā) 33.¹ panta pirmās daļas vārdu “ne biežāk kā vienu reizi trijos gados” atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam” pēc Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta pieteikuma (Pieteikumu reģ. Nr. 101, 2007. gads).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, - Saeimu - līdz 2007. gada 1. decembrim iesniegt Satversmes tiesai savu atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

3. Atteikties ierosināt pēc Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta pieteikuma (Pieteikumu reģ. Nr. 101, 2007. gads) lietu daļā par likuma “Par nodokļiem un nodevām” (2004. gada 31. marta likuma redakcijā) 33.¹ panta pirmās daļas vārdu “ne biežāk kā vienu reizi gadā” atbilstību Satversmes 1. pantam.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 3. kolēģijas priekšsēdētāja A. Branta